

COPYE.

A Ghewille verbontnis
des Paws ende Coninc van Hispan-
gien/sampt andere Christelike Bisschoppen ende Preb-
laten / teghen des Roomschen Kijer Doziten toe Ferrara
A N N O M. D. XCIIII. opghericht.

psalm.2. vers. 2.

Die Coningen inden lande richten hen op/ ende raedtclaghen
met malcanderen / teghen den Heere ende
zijnen ghesalsden.

Met den Poochduytsche overgheset.

1054

14

COPYE

3. The first person

the first person

the first person

the first person

the first person

the first person

C O P Y E.

I Ghewisse verbontnis
des Paus ende Coninc van Hispan-
gien/ sampt andere Chriſtelijcke Biſ-
ſchoppen ende Prelaten/ Teghen des
Roomſchen Kijer Vorſten/ toe
Ferrara Anno M. D.
XCVIIII. opghe-
richt hebben.

I Aedemael ick leyder Godt in erba-
ringe ghecomen ben/ dat den Paus van Roomen en
Coninck van Hispangien/ mit zynen aenhanck als
Hertogh van Lorrain/ en Biſchop op toe Colen/ ſampt de
Kuervorſt toe Trier/ Mentz en Spier/ mit betwillinger des
Beyervorſten/ oock den Biſchop toe Wittenburgh/ Bam-
boch/ Aerschot/ mit ſampt den van Salzburg/ ooc zu Bretz
mit Affredingh ende inneming des Conincks van Polen:
ſamt onſen Keyſer Rudolf/ zynen Broeder Maximiliaen/
Albertus/ Matthias welcke auerredunge des Paus Gre-
gorius Schutzy Anno 1586. Eene groote verbonteniſſe toe
Ferraro den twaelfden Juny weder des heylighen Room-
ſchen Kijer Vorſten beſloten/ by hoeren eedt ende verbont-
eniſſe

tenisse/alle Catholische leere upt te reeden/ en d'e Lutherische
Steden mede te benodigen/ daer neffens hare leer in allen
Steden en vleecken naer luyt der Aufhorchliche Confessien/
de olde Catholische Kercken en Cloostren sullen en moech
aengenomen worden vnd welcke Dorsten vnd Steden sul
kes niet doen wiken/so by haeren ghedanen pligt den Dor
sten ofie Catholischen Religioen niet willen uptroepen/ en
andere Catholicken in hare Steden setten/ ende want ons
Godt helpt niet na toe laten/ tot dat alles ende en toe wer
ke gericht sullen worden/ eer men schryft 1600 daer toe me
richte van personen: in bewillinghe des Paews ende Spaen
giarris/ saint der keyserlycke Mayest: ydt verbontenissen/
eenen opgerichteden Eedt tot God geswozen. Ingeval en
onder den Dorsten doods afginge/ dat giene aen oeser stede
geleten sullen worden/ by erbi: de sich dan te voeren mit ge
licken Eede boven gemelte verbontenisse te holden/ etc.

I.

Den eersten sal aengegrepen wor
den den Palzgraeye van den Rijn/ de welcke tegens alle
Mandaet en ghebodt gehandelt: derweghen niet natelat/
tot dat alles upt geropt ende het kinde inder weghe niet le
vendich te laten/ tot dat alles aen de Roomsche Kercke we
derom angebrocht worde/ In het selue Dorstendom sal inge
set worden die Hertoch vnd Cardinael in Loiringhen.

II.

Ten tweden sal Albertus eerts Hertoghe van Oostenryck mit 10000. Mans voor de stadt Fran
fort leggheren ende tot een Roomschen Coninck verkooren
worden/ en in middeler tijt den Graue van Nassou angre
pen en die Graefschap uptroepen vnd die lantschap vnde
Steden die van Rentz na te rignen.

III

III.

TEn derden sal de bisschop van Coelz
dat Sift van Munster vnd der Stadt Cuelen vnd Dorsten
dom Gulick luf eppen ghegeuen worden/ vnd hem voer eē
Erff heer erkennen worden/ alle a mptē daer toe besetten/
nae zynen gevallen/ vnd die stichten en heerschappyn hem
onderdanich gemaket sullen worden.

IIII.

TEn vierdē sal den bisschop van Trier
die Moesel/ sampt Lutzenborgerlant vnd die heerlichzdes
sorts ouerantwoort/ die hē tot leen gegēue/ alle Calvynsche
vnd kerckliche nptgeroept/ en in plaets Catolicken in setten

V.

TEn vyfden/ den beyer Vorsten sal die
Rijckstadt Aulborch/ sampt de onliggēde heerlicheyt wor-
den die kercken na luyt der Catolicken kercke te bestellen
en die regeringe na zynen wille inde Fockersche hant te be-
geuen/ doch sal het niet bewillinge en macht des Beyer Vor-
sten alleē geschiedē/ en daer na die Lenē toe geue die hy wil.

VI.

TEn setten die bisschoppe Wirteborch
vnd Bamborch oock den Hessischen lande/ oder tho Wir-
tenborch Hertog van Ferrara worden vnd der van Bam-
borg Cardinael zu florens/ de van Aerschot sal Bisschop zu
Aurenborch erwelet ende Egidij ingelat worden/ so lange
zyne Hapestept willen by der Aulborliche Confession/ doch
de Cloostren ende Stichten gehoerende sullen de officie inge-
rup niet en eppen gegeuen worden.

III.

TEn lebenden / die van Saltzborgh
sal dat lant aen der Emble mit leen en thienden eyghen ge
gheuen worden omme na der Catholysche Kercken toe be
sitten.

IIII.

TEn achsten de Vorsten des Creitz sal
dat hups Oostenryck over ghegeuen worden / doch soo syt
onder de Catholysche Roomsche Kercke brenget / niet ghere
kent worden / en soude den Matthias over gheantwoort
worden / doch die niet met Catholysken en Lembyten toe
besetten.

IX.

TEn negenden Matthias sal dat hups
hooch en neder Zaren ouergeantwoordet worden / in plaet
se des van Brandenborch Ceurvorst des heyligen Ryck in
gesettet worden.

X.

Ten thientē Maximiliaen sal dat Her
tochdomb Francken / en Marckgraefschap toe Aufborch
dat gantsche Landt in probiciende het inligēt lant sampt
den Duytschen Vorsten en alle Steden vliken mit Cato
nycker leeren bestellet worden.

Xj.

TEn elfden salde bisschop van Spier
dat kuerboistendomb Saren sampt het Lant toe Hessen/
doch dat alle Cloosteren vnde Stiften tot der Catholicken
kercken weder ghebracht ende ingherupmet sullen wor-
den.

Xij

Ten twaelfden Edtswarda Marck-
Graeff toe Baden so den Ketter van Courloch sampt het
Hertochdomb Wirtzenborch ingherupmet ende onder de
Roemsche kercke wederbrengen.

Xiiij.

Ten derthienstenden Coninck van Po-
len sal Sweden/sampt alle zee steden ingerupmet vnd on-
der de Roomsche kercke wederbrengen.

xiiij.

Ten vierthienden Roomsche Keyser-
lycke Maesteyt sal de Coninck tho Whemen en Vngheren
blyuen vnd sal des Paus ende Spaengiaert nae den ver-
nynden Edt ende verbontenisse Anno 1598. toe Ferrara up-
ghericht vnd aenghesien dat sy by verlies van lyp en leven
niet sullen rusten / het waere dan eerst mit alle artypckelen te
wercke gestelt/daer toe sie sick mit volck ende gelt wel ver-
sien

sullen. op datmen niet solde nalaten bis dat alles volbracht
worde dan willen alle de Confederacie mit ganschere macht
weder der Turck trecken/en niet nalatē toe dat alles uptge-
ropt en dat Turcksche Keyser dem onsen keyser ouergauen
sy. Niet twyfelende so veer wy de ketters wptropen en ver-
delgen/wy werden die ouerwinnige crygen/ daer toe help
ous Godt Almachtych.

Desen Roomschen Coninck sal verbonden syn alle statē
en steden in eene rechtmatighe ordeninghe te stellen/ en alle
Duytsche Conincrycken ende vorstendommen in te nemen
en na luyt der Artickelen te bevelingen daer toe alleschattin-
gen/so in Duytslandt voorszanden sullen in gebracht worden

In mangel van desen. Wil den Daews van Roemen en
Spaengiaert/so lange sy Lant en luyden hebben haer wte-
reike vermoegen aewenden/ alles toe Gods loff ende Eere.

Verhandelt tot Ferrara/ al-
so Anno. 1598. Daer af die Ceditplige
ghedaen ende Salutatioen.

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525